

تعیین محیط دیرینه نهشته های سازند قم بر اساس فرامینفرا پلا نکتیک و بنتیک در برش کلتکه ، جنوب غرب ماه نشان

جهانبخش دانشیان و معصومه اخلاقی*

گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه خوارزمی

masumeh_akhlaghi

* مسئول مکاتبات- آدرس الکترونیکی:

چکیده:

فرامینفرا پلانکتونیک و بنتونیک نهشته های سازند قم در برش چینه شناسی کلتکه به منظور ویژگیهای محیط دیرینه مورد مطالعه قرار گرفتند. با بررسی تجمع، گسترش چینه شناسی، تنوع و فراوانی ۶۸ جنس و ۱۱۲ گونه شناسایی شده، مشخص شد که اولاً سن نهشته های سازند قم در برش کلتکه اکیانین پسین تا بوردیگالین است و ثانیاً شرایط محیطی در طول برش چینه شناسی پایدار نبوده و به طور متناوب تنوع فرامینفرا کاهش و افزایش را نشان می دهد. بر مبنای تغییرات تنوع در توالی مورد مطالعه ۹ تجمع (A تا I تفکیک شد و فراوانی گونه های فرامینفرا در هر تجمع، مشخص نمود که محیط دیرینه از shelf تا upper slope در حال تغییر بوده است.

واژه های کلیدی: فرامینفرا پلانکتیک، فرامینفرا بنتیک، سازند قم، اکیانین، بوردیگالین

مقدمه:

برش چینه شناسی کلتکه با ضخامت ۵۶۵ متر در مجموع ۱۲۹ نمونه برداشت شده که ۱۰۴ نمونه سخت و ۲۵ نمونه نرم بود. سازند قم در این برش عمدتاً از سنگ آهک، مارن، ماسه سنگ رسی، شیل آهکی و توف ماسه ای تشکیل شده است. این برش با ناپیوستگی فرسایشی در زیر و روی سازند قرمز فوقانی و قرمز زیرین قرار دارد. با مطالعه مقاطع نازک و نمونه های برداشت شده، در ابتدا گونه های فرامینفرا در نمونه ها شنا سایی و سپس شمارش شدند. از آن جایی که نوسان در میزان تغییرات تنوع گونه ای فرامینفرا موید تغییرات محیطی است، از این رو نهشته ها بر اساس افزایش و کاهش تنوع گونه ای دسته بندی تا بتوان به ویژگی های محیط دیرینه برش مورد نظر دست یافت (شکل ۱).